

ΣΤΕ 2875/2012 [Παράνομη αδειοδότηση ΜΥΗΣ στον Λούσιο ποταμό, χωρίς να προηγηθεί πρόγραμμα ανάπτυξης υδατικών πόρων]

Περίληψη

-Πριν από την έκδοση των προσβαλλομένων πράξεων, με τις οποίες αδειοδοτήθηκε ΜΥΗΣ στον ποταμό Λούσιο, δεν προηγήθηκε η έγκριση σχετικού προγράμματος αναπτύξεως υδατικών πόρων κατά το άρθρο 4 του Ν. 1739/1987, ενώ το έργο «Ανάπτυξη Συστημάτων και Εργαλείων Διαχείρισης Υδατικών Πόρων Υδατικών Διαμερισμάτων Δυτικής, Βόρειας και Ανατολικής Πελοποννήσου» (βάσει του ν. 1739/1987) παραδόθηκε στην ανωτέρω Περιφέρεια τον Δεκέμβριο του 2008. Για τον λόγο αυτό, της ελλείψεως δηλαδή προγράμματος αναπτύξεως κατά την έκδοση των προσβαλλομένων πράξεων, οι τελευταίες είναι παράνομες και ακυρωτές.

Πρόεδρος: *Αγγ. Θεοφιλοπούλου*

Εισηγητής: *Ν. Ρόζος*

Βασικές σκέψεις

2. Επειδή με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση α) της 234/2.3.2007 αποφάσεως της Γενικής Γραμματέως Περιφέρειας Πελοποννήσου, με την οποία χορηγήθηκε στην εταιρεία «...» ενιαία άδεια χρήσεως νερού, εκτελέσεως έργων αξιοποιήσεως υδατικών πόρων Μικρού Υδροηλεκτρικού Σταθμού (ΜΥΗΣ) ισχύος 0,96 MW στον ποταμό Λούσιο στο Δήμο Δημητσάνας (ν. Αρκαδίας), β) της 1116/22.3.2006 αποφάσεως της αυτής Γενικής Γραμματέως, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι του ανωτέρω έργου και συνοδά έργα προσβάσεως σε αυτό και διασυνδέσεώς του και γ) της Δ6/Φ20.430 (4891) 15.7.2004 αποφάσεως του Υφυπουργού Αναπτύξεως, με την οποία χορηγήθηκε στην ανωτέρω εταιρεία η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το εν λόγω έργο.
3. Επειδή, με προφανές έννομο συμφέρον παρεμβαίνει υπέρ του κύρους των προσβαλλομένων αποφάσεων η ανωτέρω εταιρεία.
4. Επειδή, οι προσβαλλόμενες πράξεις είναι συναφείς (πρβλ. ΣΤΕ 2430/2008).
5. Επειδή, με έννομο συμφέρον ασκείται η κρινόμενη αίτηση από τους αιτούντες ... ο πρώτος από τους οποίους είναι κάτοικος Δημητσάνας και το δεύτερο έχει κατά το καταστατικό του ως σκοπό, πλην άλλων, την πρόοδο της Δημητσάνας (άρθρο 30 παρ. 1 γ') και επιδιώκει την πραγματοποίησή του με τον προγραμματισμό έργων με τα οποία επιτυγχάνεται η ανάπτυξη της Δημητσάνας (άρθρο 3^ο παρ. 2 θ'). Περαιτέρω οι αιτούντες παραδεκτώς ομοδικούν, προβάλλοντες κοινούς λόγους ακυρώσεως που στηρίζονται στην

αυτή πραγματική και νομική βάση.

6. Επειδή, η κρινόμενη αίτηση ασκείται εμπροθέσμως την 2.5.2007, εφ' όσον δεν προκύπτει κοινοποίησή των προσβαλλομένων πράξεων στους αιτούντες ή γνώση τους από αυτούς σε χρόνο απέχοντα πλέον των εξήντα ημερών από την ανωτέρω ημερομηνία.
7. Επειδή, στο άρθρο 24 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του καθενός. Για τη διαφύλαξή του το Κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας...». Με τη διάταξη αυτή το φυσικό περιβάλλον, στοιχείο του οποίου αποτελούν οι υδατικοί πόροι, έχει αναχθεί σε αυτοτελώς προστατευόμενο αγαθό, προκειμένου να εξασφαλισθεί η οικολογική ισορροπία και η διαφύλαξη των φυσικών πόρων προς χάρη και των επόμενων γενεών. Για το σκοπό αυτό ο συντακτικός νομοθέτης επέβαλε στα όργανα του Κράτους να προβαίνουν σε θετικές ενέργειες για τη διαφύλαξη του προστατευόμενου αγαθού και να λαμβάνουν τα απαιτούμενα νομοθετικά και διοικητικά, προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα, παρεμβαίνοντας στον αναγκαίο βαθμό και στην οικονομική ή άλλη ατομική ή συλλογική δραστηριότητα.
8. Επειδή, ενόψει της ανωτέρω διατάξεως του άρθρου 24 παρ. 1 του Συντάγματος, εκδόθηκε ο ν. 1739/1987 (Α' 201), με τον οποίο ρυθμίσθηκαν κατά τρόπο συστηματικό όλα τα συναρτώμενα με τη διαχείριση των υδατικών πόρων της Χώρας. Ειδικότερα, σύμφωνα με το νόμο αυτόν, η Χώρα χωρίζεται σε δεκατέσσερα υδατικά διαμερίσματα για την διαχείριση και τον προγραμματισμό των υδατικών πόρων (αρθρ. 1 παρ. 4), προβλέπονται δε κεντρικός και περιφερειακοί φορείς διαχείρισης, καθώς και προγράμματα ανάπτυξης και διαχείρισης των υδατικών πόρων της χώρας, τα οποία διακρίνονται σε μακροχρόνια εθνικά, μεσοχρόνια εθνικά, μεσοχρόνια κατά υδατικό διαμέρισμα και ειδικών σκοπών (άρθρα 3 και 4). Με τις παραγράφους 2 έως και 8 του άρθρου 4 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με το περιεχόμενο και τη διαδικασία καταρτίσεως των προγραμμάτων καθεμιάς από τις ανωτέρω κατηγορίες, με τη δε παρ. 9 αυτού ορίζεται ότι: «Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των υπουργών της παρ. 3 του άρθρου αυτού, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες που αφορούν το περιεχόμενο των προγραμμάτων, τη διαδικασία υποβολής των προτάσεων και υποβολής των προγραμμάτων για έγκριση, τη διαδικασία εκπόνησης των μεσοπρόθεσμων προγραμμάτων, εθνικών και κατά υδατικό διαμέρισμα, τον τρόπο εναρμόνισης της διαδικασίας αυτής με την αντίστοιχη του δημοκρατικού προγραμματισμού, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού». Εξ άλλου, κατά την παρ. 2 του άρθρου 7 του νόμου, η εκτέλεση έργου αξιοποιήσεως των υδατικών πόρων επιτρέπεται εφ' όσον αυτό εντάσσεται ή εναρμονίζεται με τα ισχύοντα προγράμματα αναπτύξεως των υδατικών πόρων, ενώ κατά την παρ. 2 του

- άρθρου 8, για την εκτέλεση κάθε έργου αξιοποιήσεως των υδατικών πόρων από νομικά πρόσωπα που δεν περιλαμβάνονται στον δημόσιο τομέα ή από φυσικά πρόσωπα απαιτείται άδεια από την οικεία αρχή. Περαιτέρω, στην παρ. 1 του άρθρου 9 του ίδιου νόμου προβλέπεται ότι κάθε νομικό και φυσικό πρόσωπο έχει δικαίωμα χρήσεως ύδατος, το οποίο ασκείται κατόπιν ειδικής αδειάς και ότι «στην περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 8 χορηγείται ενιαία άδεια χρήσεως ύδατος και κατασκευής του αντιστοιχού έργου». Τέλος, με τη μεταβατικού περιεχομένου διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 16 του νόμου, ορίσθηκε ότι: «Όπου, για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού ή για τη θέσπιση των ειδικότερων ρυθμίσεων, είναι αναγκαία η έκδοση προεδρικών διαταγμάτων ή υπουργικών αποφάσεων για την εξειδίκευση ορισμένων θεμάτων, η κατάργηση των κειμένων διατάξεων επέρχεται από την έναρξη ισχύος των κανονιστικών αυτών πράξεων». Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, με τις οποίες θεσπίσθηκε αφενός διαδικασία προγραμματισμού για τη διαχείριση των υδατικών πόρων και αφετέρου καθολική υποχρέωση προηγούμενης λήψεως διοικητικής αδειάς για κάθε χρήση ύδατος στο πλαίσιο του ανωτέρω προγραμματισμού, ενόψει του γεγονότος ότι οι φυσικοί αυτοί πόροι είναι εκ της φύσεως τους περιορισμένοι, η τήρηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 4 του ίδιου νόμου διαδικασίας προγραμματισμού της χρήσεως και αναπτύξεως των υδατικών πόρων δεν εξηρτάτο από την προηγούμενη έκδοση του προβλεπομένου στην παρ. 9 του ίδιου άρθρου προεδρικού διατάγματος. Και τούτο διότι το βασικό περιεχόμενο και η διαδικασία εγκρίσεως των προγραμμάτων ρυθμίσθηκαν ευθέως με το άρθρο αυτό του νόμου, ενώ, σύμφωνα και με το γράμμα της ως άνω εξουσιοδοτικής διατάξεως, το διάταγμα έχει ως περιεχόμενο τη ρύθμιση μόνον των σχετικών λεπτομερειών. Περαιτέρω, κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 16 η μεταβατική ρύθμιση που εισήχθη με τη διάταξη αυτή αφορά μόνον περιπτώσεις, στις οποίες για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου ήταν αναγκαία η έκδοση των προβλεπομένων σε αυτόν προεδρικών διαταγμάτων, τέτοια δε περίπτωση, κατά τα ήδη εκτεθέντα, δεν συντρέχει προκειμένου περί της καταρτίσεως και εγκρίσεως των κατά το άρθρο 4 προγραμμάτων. Άλλωστε, υπό την αντίθετη εκδοχή, η παράλειψη της Διοικήσεως να εκδώσει το προεδρικό αυτό διάταγμα θα είχε ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση της τήρησης της θεμελιώδους για την βιώσιμη διαχείριση των υδάτων διαδικασίας προγραμματισμού και κατ' ακολουθίαν την επ' άριστον αναβολή της διαδικασίας αυτής, που τείνει σε πλέον αποτελεσματική προστασία στοιχείου του προστατευόμενου από το Σύνταγμα φυσικού περιβάλλοντος (ΣτΕ 1125/2008).
9. Επειδή, στην Οδηγία 2000/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23-10-2000 για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327), επισημαίνεται, στο προοίμιο, η ανάγκη συνετής και ορθολογικής αξιοποίησης των φυσικών πόρων, με βάση τις αρχές της προφύλαξης και της προληπτικής δράσης (άρθρο 174 της

Συνθήκης), και η ανάγκη ενσωμάτωσης της προστασίας και βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων σε άλλους τομείς κοινοτικής πολιτικής, μεταξύ των οποίων η γεωργική, η περιφερειακή και η τουριστική πολιτική και η αλληλεξάρτηση επιφανειακών και υπογείων υδάτων. Με την Οδηγία αυτή επιδιώκεται η θέσπιση πλαισίου για την προστασία των εσωτερικών επιφανειακών, των μεταβατικών, των παράκτιων και των υπόγειων υδάτων, το οποίο, πλην άλλων, να αποτρέπει την περαιτέρω επιδείνωση, να προστατεύει και να βελτιώνει την κατάσταση των υδάτινων οικοσυστημάτων και των χερσαίων οικοσυστημάτων και υγροτόπων που εξαρτώνται αμέσως από αυτά και να προωθεί τη βιώσιμη χρήση του νερού βάσει μακροπρόθεσμης προστασίας των διαθέσιμων υδάτινων πόρων (άρθρο 1 παρ. 1). Σύμφωνα με την Οδηγία αυτή η διαχείριση των υδάτων πρέπει να γίνεται σε επίπεδο περιοχής λεκανών απορροής, η οποία αντιστοιχεί στο προβλεπόμενο με τον ανωτέρω ν. 1739/1987 υδατικό διαμέρισμα, τα δε κράτη μέλη οφείλουν, μεταξύ άλλων, να προσδιορίσουν όλες τις λεκάνες απορροής, και να εκπονήσουν σχέδιο διαχείρισης και πρόγραμμα μέτρων για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού (άρθρα 3 παρ. 1, 5, παρ. 1, 11 παρ. 1 και 13 παρ. 1), δηλαδή για κάθε υδατικό διαμέρισμα. Τα ως άνω σχέδια διαχείρισης και προγράμματα μέτρων πρέπει να δημοσιευθούν το αργότερο εντός εννέα ετών από την έναρξη ισχύος της Οδηγίας (άρθρα 11 παρ. 7 και 13 παρ. 6), ενώ οι εν γένει στόχοι της Οδηγίας πρέπει να επιτευχθούν εντός δεκαπέντε ετών από την έναρξη ισχύος της, αλλά το χρονοδιάγραμμα αυτό μπορεί να μεταβληθεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τις οποίες θέτει η ίδια η Οδηγία (άρθρο 4 παρ. 1 και 4). Η Οδηγία αυτή, η οποία άρχισε να ισχύει από 22-12-2000, ημερομηνία δημοσιεύσεώς της (άρθρο 25), μεταφέρθηκε στο εσωτερικό δίκαιο με το ν. 3199/2003 (Α' 280/9-12-2003). Ο νεώτερος αυτός νόμος, ο οποίος ρυθμίζει τα συναρτώμενα με τη διαχείριση των υδατικών πόρων της χώρας ζητήματα, θεσπίζει επίσης, όπως και ο προγενέστερος ν. 1739/1987, διαδικασία προγραμματισμού για την ανάπτυξή τους, με την έγκριση αντιστοίχων σχεδίων και προγραμμάτων, καθώς και καθολική υποχρέωση προηγούμενης λήψεως αδείας για κάθε χρήση ύδατος, στο πλαίσιο του ανωτέρω προγραμματισμού. Ειδικότερα, με την παρ. 1 του άρθρου 3 του νόμου ορίζεται ότι «Συνιστάται Εθνική Επιτροπή Υδάτων, η οποία εγκρίνει, μετά από εισήγηση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Υδάτων τα εθνικά προγράμματα προστασίας και διαχείρισης του υδατικού δυναμικού της χώρας», ενώ με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 5 του νόμου ορίζεται ότι «σε κάθε Περιφέρεια συνιστάται Διεύθυνση Υδάτων, μέσω της οποίας ασκούνται οι αρμοδιότητες της Περιφέρειας για την προστασία και διαχείριση των υδάτων» (παρ. 4) και ότι η Διεύθυνση Υδάτων «α) ... β) Εξειδικεύει και εφαρμόζει μακροχρόνια και μεσοχρόνια προγράμματα προστασίας και διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμού, γ) Καταρτίζει Σχέδια Διαχείρισης και Προγράμματα Μέτρων, όπως

προβλέπεται στα άρθρα 7 και 8 ...» (παρ. 5). Εξάλλου, με το άρθρο 7 του νόμου προβλέπεται η υποχρέωση για σχεδιασμό της διαχείρισης των υδατικών πόρων σε επίπεδο περιοχής λεκανών απορροής και ορίζεται ότι: «1. Κάθε Περιφέρεια εκπονεί Σχέδιο Διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών αρμοδιότητας της, το οποίο ισχύει για έξι χρόνια ... Το Σχέδιο Διαχείρισης περιέχει όλα τα στοιχεία, πληροφορίες και εκτιμήσεις που είναι απαραίτητα για την προστασία και διαχείριση των υδάτων. Το ειδικότερο περιεχόμενο των Σχεδίων Διαχείρισης καθορίζεται με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 15. 2. Το Σχέδιο Διαχείρισης καταρτίζεται από τη Διεύθυνση Υδάτων της Περιφέρειας και εγκρίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας ύστερα από γνώμη του Περιφερειακού Συμβουλίου Υδάτων και σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων. ... 3. Κατά την κατάρτιση των Σχεδίων Διαχείρισης λαμβάνονται υπόψη και οι κατευθύνσεις και προτάσεις των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης που προβλέπονται στο άρθρο 8 του Ν. 2742/1999, το περιεχόμενο των γενικών και ειδικών αναπτυξιακών προγραμμάτων, καθώς και οι ανάγκες που προκύπτουν για την προστασία και διαχείριση προστατευόμενων περιοχών». Περαιτέρω, στο άρθρο 8 παρ. 1 του νόμου αυτού προβλέπεται ότι: «Οι Περιφέρειες καταρτίζουν α) Πρόγραμμα Μέτρων και β) Πρόγραμμα Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων. Το Σχέδιο Διαχείρισης της Περιφέρειας περιλαμβάνει υποχρεωτικά ως μέρη του τα ανωτέρω προγράμματα». Με την παράγραφο 4 του άρθρου 7 και την παράγραφο 4 του άρθρου 8 του νόμου μετατίθεται η υποχρέωση καταρτίσεως Σχεδίων Διαχείρισης και Προγραμμάτων Μέτρων, αντιστοίχως, στα τέλη του 2009, σύμφωνα με τη σχετική δυνατότητα που παρέχεται από την Οδηγία και, συγκεκριμένα, ορίζεται στο άρθρο 7 παρ. 4 ότι «το πρώτο Σχέδιο Διαχείρισης καταρτίζεται και εγκρίνεται υποχρεωτικά μέχρι 22.12.2009» και στο άρθρο 8 παρ. 4 ότι «το Πρόγραμμα Μέτρων καταρτίζεται και εγκρίνεται όπως και το Σχέδιο Διαχείρισης. Το πρώτο Πρόγραμμα Μέτρων καταρτίζεται και εγκρίνεται υποχρεωτικά μέχρι 22.12.2009 και όλα τα μέτρα είναι έτοιμα προς εφαρμογή μέχρι 1.1.2012». Στην παρ. 1 του άρθρου 11 του νόμου ορίζεται ότι: «... Για την παροχή νερού, τη χρήση νερού και την εκτέλεση έργου για την αξιοποίηση υδατικών πόρων, καθώς και για κάθε έργο ή δραστηριότητα που αποσκοπεί στην προστασία από τη ρύπανση λόγω απόρριψης υγρών αποβλήτων στο περιβάλλον, από φυσικό ή νομικό πρόσωπο του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα απαιτείται άδεια. Για την έκδοση άδειας χρήσης νερού ή εκτέλεσης έργου, αξιοποίησης υδατικών πόρων πρέπει να τεκμηριώνεται ή διαθεσιμότητα των ποσοτήτων νερού που θα αξιοποιηθούν, καθώς και η σκοπιμότητα έκδοσής της, σύμφωνα με το οικείο Σχέδιο Διαχείρισης και τα μέτρα που καθορίζονται από το Πρόγραμμα Μέτρων. Τέλος, στην παράγραφο 1 του άρθρου 16 ορίζεται

ότι: «Κάθε διάταξη που αντιβαίνει τις διατάξεις αυτού του νόμου ή ανάγεται σε θέματα που ρυθμίζονται ειδικά από αυτόν καταργείται από την έναρξη ισχύος του. Όπου να αρχίσουν να ισχύουν οι κανονιστικές πράξεις που προβλέπεται να εκδοθούν κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος, ισχύουν οι μέχρι σήμερα ισχύουσες διατάξεις που ρυθμίζουν το ίδιο αντικείμενο». Με τις ως άνω διατάξεις του Ν. 3199/2003, επαναλαμβάνεται ο κανόνας, ο οποίος είχε επιβληθεί αρχικώς με το Ν. 1739/1987, ότι η εκτέλεση έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων επιτρέπεται μόνον στο πλαίσιο σχεδιασμού και προγραμματισμού που έχει εγκριθεί κατά νόμο. Και ναι μεν ορίζεται με το νεότερο αυτό νόμο μεταβατική περίοδος για την εφαρμογή των διατάξεων του που αφορούν τα Σχέδια Διαχείρισης και Προγράμματα Μέτρων, ως προς τα οποία τάσσεται στη Διοίκηση προθεσμία έως το Δεκέμβριο του 2009 για την έγκριση του πρώτου Σχεδίου Διαχείρισης και του πρώτου Προγράμματος Μέτρων, δεν προβλέπεται, όμως, αναστολή της εφαρμογής ή με οποιοδήποτε τρόπο άρση του παραπάνω κανόνα κατά το μεταβατικό αυτό διάστημα, ανεξαρτήτως του ζητήματος αν θα ήταν επιτρεπτή κατά το Σύνταγμα και τους κανόνες του κοινοτικού δικαίου η κατάργηση, έστω και προσωρινώς, του κανόνα αυτού, ο οποίος, όπως αναφέρεται σε προηγούμενη σκέψη, θεσπίσθηκε ενόψει της συνταγματικής επιταγής για τη διαφύλαξη των φυσικών πόρων και επιβάλλεται με την ήδη ισχύουσα Οδηγία 2000/60/EK. Επομένως, μέχρι την έγκριση σχετικού Σχεδίου Διαχείρισης και Προγράμματος Μέτρων κατά τις διατάξεις του Ν. 3199/2003, η εκτέλεση έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων είναι επιτρεπτή μόνον αν εντάσσεται σε προγραμματισμό που έχει εγκριθεί κατά τον προγενέστερο Ν. 1739/1997. Εξάλλου, κατά την έννοια της ως άνω διατάξεως του άρθρου 16 παρ. 1 του Ν. 3199/2003, με την οποία προβλέπεται ότι από την έναρξη ισχύος του καταργείται «κάθε διάταξη που αντιβαίνει στις διατάξεις αυτού του νόμου ή ανάγεται σε θέματα που ρυθμίζονται ειδικά από αυτόν» ερμηνευομένης σε συνδυασμό προς τα άρθρα 7 παρ. 4 και 8 παρ. 4 του ίδιου νόμου με τα οποία ορίζεται η προαναφερόμενη μεταβατική περίοδος έως το Δεκέμβριο 2009, κατά το διάστημα αυτό, και εφόσον δεν έχει εγκριθεί σχετικό Σχέδιο Διαχείρισης και Πρόγραμμα Μέτρων κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού, είναι δυνατό να εγκριθεί Πρόγραμμα Ανάπτυξης βάσει των αντίστοιχων ρυθμίσεων του προγενέστερου νόμου, ώστε να μη παρεμποδίζεται κατά το προβλεπόμενο από το νόμο μεταβατικό διάστημα η εκτέλεση έργων διαχείρισης και εκμεταλλεύσεως υδατικών πόρων και, παραλλήλως, να τηρείται η αρχή του προγραμματισμού που είχε επιβληθεί από το έτος 1987 με τον ανωτέρω νόμο (1739/1987). Η δυνατότητα δε αυτή έγκρισης προγραμμάτων κατ' εφαρμογή του προγενέστερου νόμου καθ' όλη τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου δεν αποκλείεται από την παρ. 3 του άρθρου 16 του Ν. 3199/2003, κατά την οποία «οι άδειες χρήσης και έργων αξιοποίησης υδάτων, που εκδίδονται μέχρι

την 1.1.2005, εκδίδονται σύμφωνα με τις μέχρι σήμερα ισχύουσες διατάξεις ...», δεδομένου ότι η μεταβατική αυτή ρύθμιση της παρ. 3 δεν αναφέρεται στην έγκριση προγραμμάτων αλλά στην έκδοση των ατομικών διοικητικών πράξεων χορηγήσεως αδείας χρήσεως και έργων αξιοποιήσεως υδάτων (ΣΤΕ 1125/2008, 3841, 2180, 2176/06, 1688/05).

10. Επειδή, με την παρ. 14 του άρθρου 27 του Ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8 Α΄/28.1.2009), η ισχύς του οποίου, κατά το άρθρο 46 αυτού, ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στο ανωτέρω άρθρο 7 του Ν. 3199/2003 προστέθηκε η εξής παράγραφος 6 «α) Έως ότου εγκριθούν τα Προγράμματα Ανάπτυξης υδατικών πόρων κατά το άρθρο 4 του ν. 1739/1987 (ΦΕΚ 201 Α΄) ή τα Σχέδια Διαχείρισης των περιοχών λεκάνης απορροής ποταμού κατά το παρόν άρθρο, και προκειμένου να χορηγηθεί άδεια χρήσης νερού και εκτέλεσης έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων μικρών υδροηλεκτρικών έργων που πληρούν τις προϋποθέσεις της περίπτωσης β΄ κατωτέρω, επιτρέπεται η κατάρτιση και έγκριση προγράμματος ανάπτυξης ή σχεδίου διαχείρισης για υπολεκάνη απορροής μέχρι τη συμβολή του κυρίου ρεύματος που τη διαρρέει με το επόμενο ίσης ή μεγαλύτερης τάξης ρεύμα. Για την εν λόγω έγκριση εκδίδεται απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, στη διοικητική περιφέρεια της οποίας υπάγεται η περιοχή της υπολεκάνης απορροής, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και την εξασφάλιση της συμβατότητας του εν λόγω προγράμματος ή σχεδίου διαχείρισης της υπολεκάνης με τις διαχειριστικές μελέτες του Υπουργείου Ανάπτυξης, οι οποίες αποτελούν τη βάση για τα Σχέδια Διαχείρισης Υδατικών Πόρων που προβλέπονται στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ και στον παρόντα νόμο. β) Ανεξάρτητα από την έγκριση Προγράμματος Ανάπτυξης υδατικών πόρων ή Σχεδίου Διαχείρισης κατά την προηγούμενη παράγραφο, επιτρέπεται η χορήγηση ενιαίας άδειας χρήσης νερού και εκτέλεσης έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων, καθώς και αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας για μικρά υδροηλεκτρικά έργα (ΜΥΗΕ), ως έργα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, κατά τους ορισμούς της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ν. 3468/2006, εφόσον η εγκατεστημένη ισχύς τους δεν υπερβαίνει το όριο που προβλέπεται στην περίπτωση γ' του πίνακα, ο οποίος περιλαμβάνεται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του νόμου αυτού. Για τα εν λόγω ΜΥΗΕ πρέπει να συντρέχουν επιπλέον οι ακόλουθες προϋποθέσεις: i) Δεν περιλαμβάνουν αποθήκευση υδάτων σε ταμιευτήρες εποχιακής, ετήσιας ή υπερετήσιας ρύθμισης. ii) Δεν μεταβάλλουν το υδατικό ισοζύγιο με την κατανάλωση νερού από το οικείο σύστημα επιφανειακών υδάτων (ρεύμα, ποταμός, λίμνη) ούτε την κατάσταση των τελευταίων με τη λειτουργία τους. iii) Δεν εκτρέπουν νερό από ένα σύστημα επιφανειακών υδάτων (ρεύμα, ποταμό, λίμνη) σε άλλο. γ) Στην περίπτωση που τα μικρά υδροηλεκτρικά έργα συμμετέχουν σε ένα ευρύτερο σχήμα πολλαπλής

αξιοποίησης υδάτων (άρδευση, ύδρευση, αντιπλημμυρική προστασία, εμπλουτισμό υδροφορέων κ.λπ.), τότε καταρτίζεται συγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης του όλου σχήματος και δεν συντρέχουν οι περιοριστικοί όροι της ανωτέρω παραγράφου β'. δ) Μικροί Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 9 του ν. 3468/2006, για τους οποίους κατά την υιοθέτηση Σχεδίου Διαχείρισης Υδατικών Πόρων θα βρίσκεται σε ισχύ μία τουλάχιστον από τις εν λόγω διατάξεις ειδικότερα δε με την περίπτωση δ' αυτής και ανεξαρτήτως της συμφωνίας τους με τις προπαρατιθέμενες διατάξεις του άρθρ. 24 του Συντάγματος και της Οδηγίας 2000/60 επιτρέπεται η ένταξη ΜΥΗΕ σε εκπονηθησόμενο σχέδιο διαχείρισεως υδατικών πόρων υπό την προϋπόθεση ότι έχει ήδη τύχει της εγκριτικής αποφάσεως που προβλέπεται στην περ. β) της ανωτέρω προστεθείσας παραγράφου, όχι δε και η νομιμοποίηση της λειτουργίας ΜΥΗΕ κατά παράβαση των παρατιθέμενων στη σκέψη 9 διατάξεων.

11. Επειδή εν προκειμένω, όπως προκύπτει από το απευθυνόμενο στο Συμβούλιο της Επικρατείας 756/27.4.2009 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου, πριν από την έκδοση προσβαλλομένης με την κρινόμενη αίτηση 234/2.3.2007 αποφάσεως του δεν προηγήθηκε η έγκριση σχετικού προγράμματος αναπτύξεως υδατικών πόρων κατά το άρθρο 4 του Ν. 1739/1987, ενώ το έργο «Ανάπτυξη Συστημάτων και Εργαλείων Διαχείρισης Υδατικών Πόρων Υδατικών Διαμερισμάτων Δυτικής, Βόρειας και Ανατολικής Πελοποννήσου» (βάσει του ν. 1739/1987) παραδόθηκε στην ανωτέρω Περιφέρεια τον Δεκέμβριο του 2008. Για το λόγο επομένως αυτό, της ελλείψεως δηλαδή προγράμματος αναπτύξεως κατά την έκδοση των προσβαλλομένων πράξεων, που βασίμως προβάλλεται, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση, να απορριφθεί η παρέμβαση και να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενες πράξεις.